

חמאס פועל לשנות את הנרטיב של אירועי ה-7 באוקטובר, וישראל צריכה להיערך לכך

10.03.2024 | רעי פוקודה | written by

עיקרי הדברים

- גילויי האנטישמיות בעולם, ובייחוד באירופה ובארה"ב, נמצאים בעלייה מתמדת מאז אירועי השבת השחורה ב-7 באוקטובר.
- תנועת חמאס פרסמה מסמך ארוך ומפורט שפרק שלם בו מוקדש להצגת הנרטיב שלה לאירועי ה-7.10. המסמך רווי בשקרים, בסילופים ובחצאי-אמיתות, ובטיעוני ניכרים הדמיון וההשראה מטיעוניהם של ארגונים אנטישמיים וגורמי דה-לגיטימציה ו-BDS.
- ישראל צריכה להתייחס למאמצים של חמאס וגורמי דה-לגיטימציה לסלף ולעוות את האמת על אירועי 7 באוקטובר ולגבש מענה הולם. מאמץ זה דומה במידה רבה למעשיהם של מי שמבקשים לעוות את האמת ההיסטורית על השואה.
- יש לשמר את העדויות המצולמות מאירועי השבת השחורה, בנוסף לעדויות הפיזיות בעוטף עזה כמו "בית הקברות למכוניות", כדי להשתמש בהן למלחמה נגד עיוותי הנרטיב. כמו כן, יש לגבש מסמך החושף את השקרים בנייר שפרסם חמאס.

אנטישמיות, אנטי-ישראליות ומתקפות מסוג חדש

אירועי 7 באוקטובר 2023 חוללו עלייה חדה ומדאיגה בגילויי אנטישמיות נגד יהודים במדינות רבות בעולם. דו"ח שהכינו משרד התפוצות, ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית קובע כי האנטישמיות עלתה מאז המתקפה של חמאס בשיעור של 235 אחוזים. בין היתר, מקרים אלו כוללים תקרית בהולנד, שבה צוירו צלבי קרס על אחד מבתי הכנסת העתיקים במדינה; בניו ג'רזי הואשם אזרח אמריקני בתקיפת חמישה גברים בעלי חזות חרדית; בגרמניה פורסמה מודעה להשכרת דירה שבה הבהיר המשכיר כי היא אינה מיועדת לישראלים; עובדת בכירה של רשת BBC הבריטית פוטרה בפברואר 2024 לאחר שפרסמה פוסטים אנטישמיים והכחישה את השואה, וסירבה להתנצל; בעיר אוקלנד שבקליפורניה מנעו עובדי בית קפה מאישה יהודייה לגשת לשירותים; ובניו-זילנד ננעלו ילדים יהודים בתוך ארונות, הוכו במטאטאים וצלבי קרס צוירו על חולצותיהם. בסך הכול, כמעט 80% מהאירועים התרחשו בארה"ב, בבריטניה, בגרמניה, בצרפת, בקנדה ובאוסטרליה.

לאנטישמיות ברחבי העולם יש ביטויים רבים, כולל תאוריות קשר, הכחשת השואה, ניסיון להאשים את היהודים בהמצאת השואה או בתכנון ובביצוע שלה, ניסיון לגמד את זוועות השואה ולעוות את ההיסטוריה ועוד. בשנים האחרונות, כהמשך ישיר לאנטישמיות הקלאסית, נשמעות האשמות דומות גם כלפי הישראלים, מדינת ישראל ומוסדותיה והציונות. מדובר בתופעה

מסוכנת, שצוברת תאוצה רבה אפילו יותר מאז החלה מלחמת חרבות ברזל ב-7 באוקטובר.

תופעה קשורה אחרת, שאף היא בולטת אחרי הטבח באוקטובר, היא הכחשת הנרטיב הישראלי או היהודי באמצעות שלילה של נקודות פרטניות והשלכה מהן על הסיפור כולו. כך למשל, אם מכחישי שואה בוחנים לעומק אירוע אשר התרחש בשנות האימה באירופה ומצליחים לערער את האמינות של אחד הפרטים בו, הם פונים להדהד נקודה חלשה זו וממנה לפסול את קיומו של האירוע עצמו, ולבסוף באמצעותה הם מכחישים את השואה כולה. באופן דומה, מתנגדי ישראל מנסים לאתר דיווחים שקשה להוכיחם או טעויות בדיווח על מאורעות הטבח ב-7 באוקטובר, ובאמצעות נקודות חלשות אלה לשלול את הנרטיב הישראלי או להכחיש את מתקפת חמאס עצמה.

חמאס מתגייס להכחשת הטבח

חמאס פרסם בינואר מסמך באנגלית המכונה "הסיפור שלנו" [?] מבצע מבול אלאקצא", ואשר מיועד לקהילה הבינלאומית. מטרתו היא להציג את זווית מבטו של חמאס על הסכסוך הישראלי-פלסטיני, להסביר את אופיו ומטרותיו של חמאס, ולספק נרטיב חלופי מטעמו על אירועי 7 באוקטובר. את המסמך סיכם חמאס בקריאה לפתיחה בחקירה בינלאומית נגד ישראל, והוא אף הציע צעדי פעולה נוספים נגדה. במסמך זה חמאס מפגין ניסיון להבנות נרטיב אחר לסיבות שהובילו לפרוץ מלחמת חרבות ברזל, ובאופן דומה לתקוף נקודות פרטניות בדיווחים ישראליים כדי לערער את הנרטיב הישראלי כולו.

השיטה של חמאס ברורה: הוא לוקח פרטי מידע שהתפרסמו באמצעי התקשורת, ומסלף אותם כך שיתאימו לנרטיב שלו. חמאס מתמקד במקרים בודדים ומצערים כמו פגיעה בלתי מכוונת באזרחים ישראלים בעוטף ובחטופים ישראלים ברצועת עזה על ידי כוחות צה"ל, ומנסה להציג אותם כתופעה רוחבית וכוללת. האופן שבו הוא מבקש להציג מציאות חלופית ולקעקע את טענותיה של ישראל על הטבח ועל האכזריות הבלתי נתפסת של מחבליו מזכיר את הניסיונות לעיוות השואה של ידי פעילים אנטישמיים ומכחישי שואה.

כך, הפרק השני במסמך מסביר מה התרחש באירועי 7 באוקטובר מנקודת מבטה של התנועה, והוא מנסה לסתור את הטענות של ישראל על הזוועות שביצעו מחבלי חמאס. לטענת ארגון הטרור, הרבה מההאשמות של ישראל כלפיו שגויות או מומצאות, והוא מביא הוכחות לכאורה מתוך דיווחים באתרי חדשות ישראליים כגון "ידיעות אחרונות" ו"הארץ", או מכלי תקשורת שעוינים את ישראל כמו אלג'זירה ו-Mondoweiss. הטעויות שחמאס מעלה מבוססים על אותם עקרונות כמו הטעויות של האנטישמים המודרניים [?] הוא משלב בהם חצאי אמיתות, טעויות ואי-דיוקים, הגזמות, וגם דיווחים עיתונאיים ועובדות שהוצאו מהקשרן.

בתחילת הפרק השני נכתב: "הימנעות מפגיעה באזרחים [?] ובעיקר ילדים, נשים וזקנים [?] היא מחויבות דתית ומוסרית של גדודי אלקסאם [?]. הלוחמים הפלסטינים עשו כל שביכולתם כדי

להימנע מפגיעה באזרחים, למרות שלהתנגדות (לחמאס) אין נשק מדויק". זהו שקר בוטה: מחבלי חמאס חצו את הגדר, מצוידים בכלי נשק ורכובים על טנדרים, והרגו את כל מי שנקרה בדרכם ביהודים, פועלים זרים ואפילו מוסלמים. במקביל לפשיטה ולטבח, חמאס שיגר מטחי רקטות לכל חלקי הארץ, שהעצימו את הכאוס בישראל. רקטות אלה יוצרות הרס בלתי מובחן ברכוש ובנפש, והוא כוון מלכתחילה כלפי אזרחים.

באמצעות טיעון זה חמאס מנסה להקטין מאחריותו לטבח ולשנות את הנרטיב של אירועי 7 באוקטובר, כאילו לא ביקש כלל לפגוע באזרחים. במקביל, ארגון הטרור טוען כאילו ישראל היא זו שפגעה במרבית האזרחים הישראלים וגרמה למותם. כך, בהמשך הפרק מוזכרת כתבה שפורסמה בעיתון "הארץ" ב-17 בנובמבר 2023 שמייחסת לצה"ל פגיעות באזרחים במהלך הכאוס של ההגנה על היישובים. בכתבה צוין כי "לדברי גורם במשטרה, מתחקיר של האירוע עולה גם כי מסוק קרב של צה"ל, שהגיע למקום מבסיס רמת-דוד, ירה לעבר המחבלים וככל הנראה פגע גם בכמה מהחוגגים ששהו במקום". במסמך שחיבר חמאס, לעומת זאת, הועצם מספר הנפגעים הישראלים מהירי ונאמר כי הם "רבים": "אזרחים ישראלים רבים נהרגו על ידי מסוק צבאי ישראלי", טען ארגון הטרור. באותו עניין כתב חמאס במקום אחר כי "עדויות נוספות של ישראלים מאשרות שהפשיטות והמבצעים של הצבא הישראלי הרגו שבויים ישראלים רבים יחד עם שוביהם". נכון לכתובת שורות אלה, ידוע על שבויים ישראלים בודדים בלבד שנהרגו מאש צה"ל.

חמאס ניסה להבליט תקרית נוספת שדווחה בתקשורת הישראלית כדי לאתגר את הנרטיב הישראלי כולו. הכוונה היא לתקרית המכונה במסמך "השקר של ארבעים התינוקות שראשם נערף": מקורו של הדיווח בדברים שאמרה כתבת I24News מימי המלחמה הראשונים, שבדבריה ציינה, בין היתר, כי כארבעים תינוקות נטבחו והוצאו בארונות קבורה מיישובי עוטף עזה. אלא שהאמת בסוגיה זו מורכבת: אומנם בימים הראשונים לאחר הטבח הצטברו עדויות על תינוקות אשר ראשם נערף או שנרצחו בדרכים אחרות, אך מספרם המדויק לא אומת. חמאס, מצידו, הסתער על נקודה זו כמוצא שלל רב: "אפילו מקורות ישראליים הכחישו" את הדיווח, טען ארגון הטרור. הוא הוסיף כי זו רק דוגמה לשקרים הישראליים על אירועי השבת השחורה ב-7 באוקטובר, וביחד עם תיאורים לא מדויקים אחרים שנאספו מהשטח בימים הראשונים לאחר הטבח ניסה לנצל זאת להכחשת אירועי הטבח כולם, כאילו אין בסיס לדיווחי התקשורת עליהם.

חמאס אף מכחיש במסמך בתוקף את העדויות הרבות שהצטברו על אונס ופגיעה מינית קשה בנשים ישראליות במהלך המתקפה של ארגון הטרור ב-7 באוקטובר, וטוען כי לא קרו מעשים מעין אלה. באופן דומה, גם ארגונים המקדמים דה-לגיטימציה של ישראל בעולם וארגוני החרם מתכחשים למעשי התקיפה המינית של ישראליות. אומנם נראה שחמאס וארגוני הדה-לגיטימציה אינם פועלים בשיתוף פעולה, אך בה בעת ברשתות החברתיות, וגם באופן ישיר יותר, מתנהל ביניהם שיח. הם ניזונים משיח זה, ומעניקים גיבוי זה לזה במטרה ליצור רשת פעולה שתכליתה להשחיר את ישראל ולשמוט את הבסיס העובדתי של דיווחי הטבח שביצע חמאס.

המגמה שעולה מהמסמך שחיבר חמאס לעיוות ההיסטוריה באה לידי ביטוי גם בתאוריות הקשר הרבות שנפוצו ברשת לגבי השבת השחורה, וממשיכה את הקו של מכחישי השואה [?] היא מבקשת לעוות, להשכיח ולמחוק את אירועי 7 באוקטובר, ולהטיל את האשמה למעשי הטבח על כתפי ישראל. סוגיה זו הופכת מטרידה עוד יותר כשלוקחים בחשבון שהזיכרון הבינלאומי הוא קצר, שהלחימה בעזה תימשך עוד זמן רב ותזכה לתשומת לב רבה, ושישראל מבקשת לשקם את יישובי העוטף כדי להחזיר את התושבים לבתיהם. המשמעות היא שעדויות פיזיות לזוועות חמאס עלולות להימחק כחלק ממאמצי השיקום, ובכך יגרע כלי חשוב מהמלחמה על הנרטיב של אירועי הטבח.

המלצות

- המסמך שחיבר חמאס נכתב באנגלית רהוטה, וסביר להניח שיוצג בכיתות האוניברסיטאות ובמוסדות אקדמיים בינלאומיים כחלק מהאפשרויות לנרטיב של אירועי 7 באוקטובר. לכן חשוב להכין מענה לכל הטענות השקריות המוצגות בו: אפשרות אחת היא מסמך ארוך ומפורט, הסותר את דברי חמאס, ואפשרויות אחרות הן סרטונים קצרים שיופצו בפלטפורמות הדיגיטליות של גורמי ההסברה הישראליים, ואמצעים נוספים שיוצגו בפורומים בינלאומיים.
- ההקבלה בין הכחשת זוועות 7 באוקטובר ועיוותן לבין הכחשת השואה ברורה, ומדובר במגמה מדאיגה. יש לתת על כך את הדעת ולפעול בהתאם ובמהירות. ישראל חייבת לשמר את הממצאים הפיזיים ואת העדויות לטבח הנורא של השבת השחורה, כדי לדאוג שהוא לא יישכח וכדי שלא יהיה ניתן להכחיש אותו.
- מלבד העדויות המצולמות של הניצולים מהטבח, התמונות והסרטונים מהמסיבה ברעים ומהיישובים בעוטף עזה, התייעודים של צה"ל [?] שבהם רואים בבירור כיצד חמאס משתמש בבתי ספר, במסגדים ובגני ילדים בתור מחסני אמל"ח [?] צריך לשמר גם עדויות פיזיות חשובות כגון "בית הקברות למכוניות" וכפר הסטודנטים בכפר עזה.